

Oponentní posudek diplomové práce

Diplomant: Tomáš Vojtíšek

Téma: Komunitní / dostupné bydlení Praha – Vršovice

Předložená diplomová práce je zpracována formou pečlivě zpracované knihy čítající zhruba 140 stran. Obsah i samotné řemeslné zpracování veškeré grafiky je na velmi vysoké úrovni. Knihu by bylo možné po drobných úpravách rovnou vydat. Každý jednotlivý datový výstup, ať už se jedná o mapu, výkres nebo graf je sjednocený do čisté, přehledné a srozumitelné formy. Tímto se samotné čtení stává radostné a inspirativní. Práce svým obsahem daleko přesahuje standardní návrh stavby a je především rozsáhlým analytickým dílem. Samotnou návrhovou část předchází kapitola o bytové politice města Vídně, která je již delší dobu pro svou úspěšnost vzorem pro ostatní evropská města. Diplomant zde zkoumá nejen stavební příklady, ale hledí za jejich fyzickou formu do politických souvislostí života ve městě a jeho organizace. Postupy a způsoby investování města do bydlení vytvářejí jiné výsledky než investování ze soukromých zdrojů. V další kapitole se diplomant zabývá srovnáním pražské politiky bydlení a rozbořem našich zvyklostí ve světle vídeňských zkušeností. Již tato práce by mohla být samostatným diplomem.

Pro aplikaci detailně probádaných poznatků si diplomant vybral z několika pražských lokalit Vršovický d'olíček. Místo rozbité s velkým potenciálem pro dostavbu a zacelení ran reálného socialismu. S přístupem evidentně sobě vlastním se diplomant opět pustil do důkladných analýz. Místo rozebral z mnoha různých úhlů pohledů. Postupné odkrývání vrstev tak ve svém složení ukazuje velmi barvitě podstatu daného místa a jeho potřeby pro harmonické propojení s celkem města. V analýzách místa se opět uplatní přehledné a srozumitelné mapové rozborů vybraných témat. Za zvláštní pozornost stojí popis měřítka vybraných staveb, které se tak stávají pomyslným „katalogem stavebních kamenů“ pro rozvoj města. V urbanistických úlohách platí, že důkladné a poctivé poznání místa je již polovinou úspěchu pro dobrý návrh. V tomto případě se to povedlo znamenitě.

Závěrečnou kapitolou je samotný návrh úprav místa a návrh staveb. Díky náročnému poznání místa tak diplomant logicky a předpokládám, že i bez většního úsilí již jen odkrývá to, co místo potřebuje a čeho si žádá. Základní rozčlenění na tři stavební bloky a park podél Botiče je samozřejmým vyústěním výše vedených úvah. Pro mne osobně je obzvlášť inspirující popis čtyř strun a jejich rezonance. Samotné slovo struna jsem kvůli svým mezerám ve vzdělání ještě takto použité neslyšel a velmi mne potěšilo pro svou zvukomalebnost a přesnost vyjádření. Blok stadionu diplomant upravuje tak, aby navazující ulice byly doplněny chybějící uliční frontou včetně aktivního parteru. Stadion Bohemians tak dostává tribuny ze všech stran a na rohu větší rozptylovou plochu pro fanoušky. Na protilehlé straně v bloku gymnázia Přípotoční diplomant doplňuje hmotu budov tak, aby Vršovická třída dostala po obou stranách fasády včetně parteru. Umístění závodního oválu je na jednu stranu užitečné pro sportovní vyžití, nicméně po jeho umístění již zbyde pouze úzký pruh pozemku. Uspořádání budovy školy do takto protáhlého objektu by znamenalo příliš dlouhé chodby. Za úvahu by stálo jiné umístění oválu, nebo jeho zmenšení, případně výstavba školy pouze v části stavby s dalším využitím zbylé části. To je však snadno řešitelné a návrh gymnázia nebyl předmětem řešení. Pro urbanistické zásady je návrh naprosto srozumitelný a dobře zpracovaný.

Blok věnovaný bydlení opisuje zhruba průmět původního pivovaru. Domy stavěné na hranu parcely vytvářejí logické uliční fronty a definují hranu k parku u Botiče, přičemž vzniká mezi domy vnitřní

- 1 -

dvorek. Rozmístěním samostatných domů si diplomant pomáhá s řešením vnitřních rohů, které bývá v bytové výstavbě nesnadné úspěšně vyřešit. Nicméně vazby rohů se stávají slepými štíty a nevyužívají tak potenciál této konstelace. Parkování s jednou střední uličkou, které spojuje všechny domy dohromady je jednoduché a přehledné, až na nevhodně umístěné sloupy u vjezdové rampy. Samotný počet je diskutabilní, řadu míst nutně zaberou technologie.

Předložená práce je asi nejslabší v bytové typologii, která je nedotažená a pouze schematická. Přestože jsou byty rozkresleny do detailu včetně nábytku, je na nich patrná nevyrovnanost. Některá místa například u postelí jsou stísněná, zatímco jinde se rozprostírají rozsáhlé podlahové plochy, jež jsou zbytné. Byty mají na svou plochu poměrně málo pokojů a příliš mnoho plochy se ztrácí v komunikacích (např. hala A.2 v bloku O1). Tím se navržená typologie bytů dostává mimo smysluplný rámec investic řádného hospodáře, čímž by bezpochyby město mělo být, protože spravuje peníze daňových poplatníků. Navržená typologie by možná spíše vhodná pro „loftové“ byty, kde by se žilo a pracovalo (tam by se právě zbytné plochy mohly dobře uplatnit) než pro dotované bydlení. S tím souvisí i poměr pronajímatelných ploch vůči komunikacím. Samotná jádra jsou velmi neefektivní, stejně tak i přístupové chodby (resp. pavlače). Ty by snad mohly sloužit k obývání, ale opět by se to hodilo spíše pro jiný typ využití, než je navržený program. Vzhledem k enormní práci, kterou diplomant odvedl na začátku práce s analýzami tématu bydlení a popisem místa, je zřejmé, že na návrhovou část samotné bytové typologie již neměl tolik času a asi též i pozornosti. V reálné praxi by takový projekt bylo možné jednoduše a dobře dopracovat. Celkové provedení a zpracování diplomové práce bych ohodnotil známkou B.

Pavel Hnilička

V Praze 3.6.2022

